

همه کارهای ما ابداعی و به نوعی برای اولین بار بود. هیچ تعریف قبلی روی آن سوار نبود که بگوییم این اطلاعات محرمانه است یا نه. مگر اینکه این اطلاعات در کارگروه مطرح و کارگروه به این جمع بندی می رسید که این اطلاعات محرمانه است و نباید در افکار عمومی بیان شود. خوب چنین اتفاقی نیفتاده بود و طبیعتاً هیچ طبقه بندی محرمانه‌ای هم وجود نداشت که آقای مدد اجازه نداشته باشد این اطلاعات را منتشر کند

کتاب

ماجرای توقف صدور قبوض آب و برق

به یاد دارم زمانی که قیمت‌ها ابلاغ شد و اجرای طرح در ۲۸ آذرماه آغاز شد وزارت نیرو و شرکت گاز براساس مصوبات ستاد، قیمت قبض‌های برق را تعیین می‌کردند. یکی از تغییراتی که در قبض‌ها به وجود آوردیم این بود که تنها هزینه مصرف مردم باید در قبض بیاید و به اسامی مختلف از مردم پول برق و گاز گرفته نشود. اولین قبضی که بعد از اجرای هدفمندی در آذرماه منتشر شد باعث اعتراضات گروه‌هایی شد. یک روز آقای احمدی‌نژاد در حالی که ده‌ها قبض را در دست گرفته بود آنها را به من داد و گفت: «اینها را محاسبه کن و ببین این قبض‌ها براساس فرمولی است که ما گفتیم یا نه؛ فعلاً هم هیچ قبضی صادر نکنید.» به وزارت نیرو رفتم و پای سیستم آنها نشستم و به طور تصادفی قبض‌های مناطق مختلف کشور را چک کردم. بسیاری از قبض‌ها درست بود و البته در مواردی نیز برداشت صحیحی از بخشنامه وجود نداشت که این موارد را اصلاح کردیم. یکی از اقدامات دیگری که همزمان با مطالعات قیمت‌گذاری انجام شد، تهیه بسته‌های حمایتی از بخش‌های کشاورزی، حمل‌ونقل درون شهری و بیرون شهری، اصناف، صادرات غیرنفتی و همچنین بخش صنعت بود. اساس برنامه‌های حمایتی نوسازی و سیاست‌های غیرقیمتی، کمک به افزایش بهره‌وری انرژی در بخش‌های مربوطه ناشی از اصلاح قیمت حامل‌ها بود. برای مثال اعطای تسهیلات بانکی ارزان قیمت با نرخ سود ۷ درصد و میانگین ۲۰ تا ۱۰۰ میلیون ریال برای هرواحد صنفی تولیدی انرژی بر که دارای پروانه کسب بود از جمله این اقدامات بود.

نحوه محاسبه قیمت حامل‌های انرژی در هدفمندی یارانه‌ها

در سال ۸۹ قیمت نفت خام را ۸۰ دلار پیش بینی می‌کردیم. البته قیمت نفت در آذرماه سال ۸۹ معادل ۸۸٫۹ دلار بود که قیمت هر بشکه بنزین ۸۸ دلار و قیمت هر لیتر آن ۵۵۳۵ ریال بود، هزینه انتقال ۱۸۷ ریال و عوارض و مالیات ارزش افزوده نیز ۳۰ درصد بود که باید به این مبلغ اضافه می‌شد

گزارش

کتاب درس‌هایی از هدفمندی یارانه‌ها، نوشته مهدی مهرپور حاوی نکاتی پیرامون اجرای فاز نخست هدفمندی یارانه‌ها در زمان دولت‌های نهم و دهم و در قالب گفت‌وگو با محمدرضا فرزین، دبیر ستاد هدفمندی یارانه‌ها است. در این کتاب، به نحوه ورود به مباحث طرح هدفمندی یارانه‌ها پرداخته شده و در ادامه نیز مباحث قانونی و هماهنگی‌ها با مجلس و اطلاع‌رسانی به مردم تشریح شده است. همچنین در شماره امروز نیز، مباحث درباره خوشه‌بندی‌ها، توضیحات رئیس وقت مرکز آمار ایران درباره خوشه‌بندی‌ها و روش‌های شناسایی مشمولان طرح هدفمندی یارانه‌ها است.

یادم هست قبل از اجرای هدفمندی یارانه‌ها وقتی مدد به عنوان رئیس مرکز آمار به تلویزیون رفت و درباره خوشه بندی و دهک بندی‌ها صحبت کرد، مردم بشدت ناراحت و نگران شده بودند. اما به قول خودتان، توانستید آن ماجرا را به نحوی جمع و جور کنید. به نظرم یکی از دلایلی که توانستید این موضوع و شرایط پیش آمده را جمع و جور کنید، گسترده

نبودن شبکه‌های اجتماعی مثل امروز بود. قبول دارید اگر مثل امروز، شبکه‌های اجتماعی اینقدر گسترش یافته بودند، نمی‌توانستید؟! فضای مجازی ابزاری است که دولت هم می‌تواند از آن استفاده کند. یعنی اگر آن زمان رسانه‌های گروهی و شبکه‌های مجازی گسترش امروز را داشتند دولت هم طبیعتاً در برنامه‌های اطلاع‌رسانی

خود از آن استفاده می‌کرد.

● توضیح می‌دهید که دقیقاً چه اتفاقی در آن ماجرا افتاد؟ اعداد خوشه‌بندی از کجا آمده بود؟ چه میزان نادرست و چقدر درست بود؟

این اطلاعات از فرم‌هایی که مردم آن را تکمیل کرده بودند به دست آمده بود. آن زمان این فرم‌ها توسط مرکز آمار طراحی شده بود و اطلاعات

تکمیلی آن در اختیار آنها بود.

● یعنی محرمانه بود؟ خیر، محرمانه نبود. ببینید همه کارهای ما ابداعی و به نوعی برای اولین بار بود. هیچ تعریف قبلی روی آن سوار نبود که بگوییم این اطلاعات محرمانه است یا نه. مگر اینکه این اطلاعات در کارگروه مطرح و کارگروه به این جمع بندی می رسید که این اطلاعات محرمانه است و نباید در افکار عمومی بیان شود. خوب چنین اتفاقی نیفتاده بود و طبیعتاً هیچ طبقه بندی محرمانه‌ای هم وجود نداشت که آقای مدد اجازه نداشته باشد این اطلاعات را منتشر کند.

● آقای مدد سرخود این کار را کرد؟ یعنی برای این کار با کسی هماهنگ نکرده بود؟

به هر حال آقای مدد رئیس مرکز آمار ایران بود؛ نمی‌توان گفت سرخود، بالاخره او به عنوان رئیس مرکز آمار این اختیار را داشت که با افکار عمومی صحبت کند.

● سؤال دیگری که مطرح بود مفهوم عباراتی چون خوشه‌بندی بود. واژه‌هایی مانند دهک و صدک به چه معنایی بود و اصولاً این ادبیات در علم اقتصاد، مرسوم است؟

دهک یعنی اینکه ما ۸۰ میلیون ایرانی داریم که مرکز آمار برای اینکه تحلیلی در خصوص وضعیت درآمدی و مصرفی این ۸۰ میلیون ارائه دهد جامعه را به صورت فرضی به ۱۰ دهک تقسیم می‌کند. حال اگر این جمعیت را به ۱۰ گروه تقسیم کنیم می‌شود صدک. به عبارتی در